

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 października 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. po rozpoznaniu wniosku z dnia 1 marca 2016 roku odmówił M. B. (1) prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu organ rentowy podniósł, że w dziesięcioleciu poprzedzającym datę zgłoszenia wniosku o rentę – od 2 marca 2006 roku do 1 marca 2016 roku wnioskodawca nie udowodnił co najmniej 5 lat okresu składkowego i nieskładkowego, zaś przy stwierdzonej przez komisję lekarską ZUS częściowej niezdolności do pracy od 18 grudnia 2015 roku wykluczone jest przyznanie świadczenia z powodu braku spełnienia przesłanki powstania niezdolności do pracy w ciągu 18 miesięcy od ustania ubezpieczenia, tj. od dnia 30 września 2013 roku. (decyzja k 52 pliku akt ZUS zainicjowanego wnioskiem z dnia 16.10.2013 r.).

W dniu 9 stycznia 2017 roku M. B. (1) złożył odwołanie od powyższej decyzji, wskazując że jego niezdolność do pracy trwa z niewielkimi przerwami od 4 stycznia 2008 roku (od dnia wypadku), od 4 marca 2013 roku z przerwami na urlop z powodu braku dopuszczenia lekarza medycyny pracy do podjęcia pracy, a od 1 grudnia 2013 roku z powodu chorób udokumentowanych, wielokrotnie kontrolowanych. (odwołanie k 2-12)

Odpowiadając na odwołanie pismem z dnia 10 lutego 2017 roku organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (odpowiedź na odwołanie k 14-15).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny :

M. B. (1) w okresie od 12 listopada 2012 roku do 10 stycznia 2013 roku miał przyznane i pobierał świadczenie rehabilitacyjne. (bezsporne)

W dniu 7 stycznia 2013 roku ubezpieczony złożył wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy. (wniosek k 1 pliku akt ZUS zainicjowanego wnioskiem z dnia 7.01.2013 r.)

Decyzją z dnia 22 marca 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. rozpoznając powyższy wniosek odmówił prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy ze względu na brak stwierdzenia tej niezdolności. (decyzja k 33 pliku akt ZUS zainicjowanego wnioskiem z dnia 7.01.2013 r.).

W dniu 29 kwietnia 2013 roku M. B. (1) złożył odwołanie od powyższej decyzji do Sądu. (odwołanie k 3 akt VIII U 2199/13 załączonych do akt sprawy).

Wyrokiem z dnia 15 grudnia 2015 roku Sąd Okręgowy w Łodzi – VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie wnioskodawcy. W uzasadnieniu Sąd ten wskazał, że M. B. (1) nie wykazał w toku procesu, by pozostawał niezdolny do pracy po dniu 10 stycznia 2013 roku. (wyrok wraz z uzasadnieniem k 203, k 205-210 akt VIII U 2199/13 załączonych do akt sprawy)

Na mocy wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi – III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 22 marca 2017 roku apelacja wnioskodawcy od powyższego wyroku została oddalona. (wyrok k 285 akt VIII U 2199/13 załączonych do akt sprawy)

Ubezpieczenie społeczne wnioskodawcy ustało w dniu 30 września 2013 roku. (niesporne)

M. B. (1) w 2008 roku był operowany z powodu złamania kręgu C6, które jest obecnie wygojone. Przeszedł także wygojone już złamanie kompresyjne kręgow Th 6 i Th 8. Stwierdza się nadto u niego zmiany zwyrodnieniowo – dyskopatyczne kręgosłupa, zespół bolesnego barku prawego ze śladowym upośledzeniem funkcji, wygojone złamanie guzka większego kości ramiennej lewej z upośledzeniem funkcji barku prawego, chorobę D.'a obu rąk, tendinopatię obu ścięgien A., bez upośledzenia funkcji stawów skokowych oraz otyłość z zespołem przeciążeniowym. Schorzenia te powodowały **częściową niezdolność do pracy wnioskodawcy od 20 grudnia 2015 roku** (daty zgłoszenia się do szpitala po przebytych 7 dni wcześniej urazie barku lewego – złamania wieloodłamowego guzka większej

kości ramiennej lewej). Niezdolność ta trwała do 31 listopada 2016 roku. (pisemne opinie biegłego sądowego lekarza ortopedy M. S. k 58-62, k 175)

U wnioskodawcy stwierdza się obustronne osłabienie słuchu, w wywiadzie także szумы w uszach i głowie, okresowe zawroty głowy. Pod względem laryngologicznym jest zdolny do pracy na dotychczas zajmowanych stanowiskach. (pisemne opinie biegłego sądowego lekarza laryngologa A. L. k 64-65 odw., k 161)

Organiczne zaburzenia osobowości wnioskodawcy z sytuacyjnym rozdrażnieniem i objawami przygnębiennymi, bez cech psychozy, bez istotnie chorobowo obniżonego nastroju, bez upośledzenia i bez ośpienia – nie powodowały w dacie składania wniosku ani w dacie wydania zaskarżonej decyzji jego niezdolności do pracy. (pisemne opinie biegłego sądowego lekarza psychiatry G. P. k 70-72, k 174, ustna uzupełniająca opinia – protokół rozprawy z dnia 5.02.2019 r. – płyta CD k 219)

W grudniu 2017 roku wnioskodawca przeszedł operację zaćmy oka lewego, a w marcu 2018 roku – prawego. Stan ten nie wpłynął na zdolność do pracy M. B. (1). Tylko w dniu 8 marca 2001 roku parametry widzenia wnioskodawcy uzasadniały częściową niezdolność do pracy. (pisemne opinie biegłego sądowego lekarza okulisty R. M. k 76-77, k 164)

U wnioskodawcy występuje również łagodny przerost gruczołu krokowego leczony farmakologicznie. Schorzenie to nie powoduje i nie powodowało wcześniej uszczerbku na jego zdrowiu uniemożliwiającego wykonywanie pracy zawodowej. (pisemne opinie biegłego sądowego lekarza urologa M. B. (2) k 103, k 184)

Powyższych ustaleń Sąd dokonał na podstawie powołanych dowodów, w tym opinii biegłych sądowych.

Sąd Okręgowy dokonał następującej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego i zważył, co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne.

Zgodnie z treścią art. 57 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1870) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

- 1) jest niezdolny do pracy;
- 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;
- 3) niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b, pkt 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit. a, pkt 10 lit. a, pkt 11-12, 13 lit. a, pkt 14 lit. a i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-3, 5 lit. a, pkt 6 i 12, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów;
- 4) nie ma ustalonego prawa do emerytury z Funduszu lub nie spełnia warunków do jej uzyskania.

Przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do ubezpiezonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy (art.57 ust.2).

Zgodnie natomiast z brzmieniem art. 58 ust.1 pkt 5 cytowanej ustawy warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, w myśl art. 57 ust. 1 pkt 2, uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej 5 lat - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat.

Okres, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy; do tego dziesięcioletniego okresu nie wlicza się okresów pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej lub renty rodzinnej. (art.58 ust.2)

J. przepisu ust. 2 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy, o którym mowa w art. 6, wynoszący co najmniej 25 lat dla kobiety i 30 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy. (art.58 ust.4)

W oparciu o art. 12 ust. 1 wskazanej ustawy niezdolną do pracy w rozumieniu ustawy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu.

Całkowicie niezdolną do pracy jest zaś osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy (ust.2), a częściowo niezdolną do pracy - osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji (ust.3)

Na mocy art.13 ust.1 przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się:

1) stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji;

2) możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne.

Wskazane w cyt. przepisie art.57 warunki muszą być spełnione kumulatywnie. Brak choćby jednego z nich powoduje brak prawa do świadczenia.

Materiał dowodowy zgromadzony w niniejszej sprawie, a oparty na opiniach biegłych sądowych lekarzy specjalistów z dziedzin schorzeń, na które powołuje się M. B. (1), wykazuje jednoznacznie, że organ rentowy zasadnie odmówił wnioskodawcy prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Biegli laryngolog, psychiatra, okulista i urolog jednoznacznie wykluczyli stan niezdolności do pracy wnioskodawcy w dniu wydania zaskarżonej decyzji, zaś biegły ortopeda stwierdzając częściową niezdolność do pracy ubezpieczonego początek tej niezdolności ulokował w dacie 20 grudnia 2015 roku.

W ocenie Sądu złożone do sprawy opinie, w tym uzupełniające, nie zawierają żadnych braków i wyjaśniają wszystkie okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy.

Opinie te zostały sporządzone w oparciu o wyniki badania bezpośredniego oraz analizę przedłożonej dokumentacji lekarskiej. Biegli szczegółowo i w sposób pełny określili schorzenia występujące u badanego oraz ocenili ich znaczenie dla jego zdolności do pracy.

Wbrew zarzutom M. B. (1) zgłoszonym przez jego pełnomocnika w piśmie z dnia 13 października 2018 roku (k 143-145) biegły sądowy lekarz ortopeda szczegółowo odniósł się w swych opiniach do daty powstania częściowej niezdolności do pracy – wskazując przy tym, że z dokumentacji medycznej nie wynika w żaden sposób, by niezdolność ta powstała 7 dni wcześniej czy też w dacie ustalonej przez Komisję Lekarską ZUS (18 grudnia 2015 roku). Twierdzenie biegłego wskazujące na jedyną datę pewną (nie wynikającą jedynie z wywiadu wnioskodawcy) uznać należy za jedyne wiążące i prawidłowe. Na marginesie tylko wskazać należy, że zmiana tej daty na 13 czy też 18 grudnia 2015 roku pozostaje bez wpływu na prawo wnioskodawcy do spornego świadczenia.

Biegły sądowy lekarz laryngolog w sposób jednoznaczny wskazał, że (...) w głowie i szumy uszne nie wpływają na zdolność wnioskodawcy do pracy, pozostając poza oceną laryngologiczną.

Opinia uzupełniająca biegłego sądowego lekarza okulisty (k 164) wydana na podstawie przedłożonej dokumentacji medycznej wprost z kolei określa, że jedynie w dniu 8 marca 2001 roku stan widzenia wnioskodawcy uzasadniał częściową niezdolność do pracy, co jednak uległo zmianie dzień później – 9 marca 2001 roku, kiedy znaczącej poprawie

uległy parametry widzenia odwołującego, nie przekraczając aż do 2018 roku wartości uzasadniających stwierdzenie jakiegokolwiek niezdolności do pracy. Wbrew zatem zarzutom wnioskodawcy (k 143) opinie tego biegłego odnoszą się do tezy postawionej w postanowieniu Sądu.

Biegły sądowy lekarz psychiatra jednoznacznie z kolei stwierdził, że istniejące u M. B. (1) schorzenia, określone na podstawie badania przedmiotowego, a znajdujące uzasadnienie także w opinii biegłego neuropsychologa wydanej w sprawie o sygn. akt VIII U 2199/13, nie dają żadnych podstaw do stwierdzenia niezdolności do pracy skarżącego.

Analiza opinii neuropsychologa wydanej w sprawie już prawomocnie zakończonej, a wydana w dniu 10 czerwca 2015 roku (k 144-144 odw. Akt VIII U 2199/13) prowadzi zaś do wniosku, że już wówczas wnioskodawca zgłaszał (...) i szумы w głowie, co jednak nie zostało przez biegłego psychiatrę wydającego w dniu 13 lipca 2015 roku opinię w tamtej sprawie (k 146-149) zakwalifikowane jako objaw skutkujący stwierdzeniem niezdolności do pracy wnioskodawcy.

Opinia uzupełniająca biegłego sądowego lekarza urologa odnosi się natomiast całościowo do gołosłownych zarzutów dotyczących badania wnioskodawcy, wskazując przy tym, że częstomocz i lekkie popuszczanie moczu są dolegliwościami charakterystycznymi dla rozpoznanej u M. B. (1) jednostki chorobowej w okresie przed leczeniem, zaś brak poprawy w trakcie leczenia zachowawczego jest wskazaniem do zabiegu, co jednak nie może być uznane za uszczerbek na zdrowiu ograniczający w jakikolwiek sposób zatrudnienie.

W ocenie Sądu powołane opinie - jako rzetelne, sporządzone zgodnie z wymaganiami fachowości i niezbędną wiedzą w zakresie stanowiącym ich przedmiot nie zawierają sprzeczności ani braków, które pozbawiałyby je mocy dowodowej, zostały przekonująco uzasadnione, a zawarte w nich końcowe wnioski orzecznicze logicznie wynikają z przeprowadzonych badań i analizy dokumentacji lekarskiej.

Fakt, że opinie biegłych nie mają treści odpowiadającej stronie, nie może mieć w tym wypadku znaczenia. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego potrzeba powołania innego biegłego powinna wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczas złożonej opinii. Niezadowolenie strony z opinii biegłego nie uzasadnia powołania innego biegłego (wyrok SN z dnia 5 czerwca 2002 roku I CR 562/74 LEX nr 7607; wyrok SN z dnia 4 sierpnia 1999 roku I PKN 20/99 OSNP 2000/22/807).

W konsekwencji w sprawie nie pojawiły się kontrargumenty, które mogłyby budzić wątpliwość Sądu, co do jednoznaczności opinii biegłych.

Uznać zatem należy, że częściowa niezdolność do pracy wnioskodawcy (z przyczyn ortopedycznych związanych z urazem barku lewego), powstała w dniu 20 grudnia 2015 roku, a zatem po upływie 18 miesięcy od ustania ubezpieczenia (30 września 2013 roku).

Nadto skarżący nie legitymuje się co najmniej 5 – letnim okresem ubezpieczenia ani w dziesięcioleciu liczonym wstecz od daty zgłoszenia wniosku o rentę (od 2 marca 2006 roku do 1 marca 2016 roku) ani w dziesięcioleciu liczonym wstecz od daty postania niezdolności do pracy (od 21 grudnia 2005 roku do 20 grudnia 2015 roku)

W związku z tym, że do przyznania prawa do renty konieczne jest łączne spełnienie przesłanek cytowanych przepisów, zaś M. B. (1) jako osoba częściowo niezdolna do pracy od 20 grudnia 2015 roku, posiadająca okres składkowy jedynie 26 lat i 11 miesięcy, nie legitymująca się okresem 5 lat ubezpieczenia we wskazanych wyżej dziesięcioleciach, brak jest podstaw do przyznania spornego świadczenia.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.

Orzeczenie o zwrocie kosztów pomocy prawnej udzielonej wnioskodawcy z urzędu zapadło na podstawie § 15 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (dz.U. z 2016 roku, poz.1714) – w brzmieniu obowiązującym w dniu wniesienia odwołania w przedmiotowej sprawie.